DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)
14. december 1995 *

I de forenede sager C-106/94 og C-139/94,

angående anmodninger, som Cour d'appel de Bourges (Frankrig) og Tribunal de grande instance de Paris i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i de for nævnte retter verserende straffesager mod

Patrick Colin,

for Distrithera SARL (sag C-106/94),

og

Daniel Dupré,

for Laboratoires Valda SA (sag C-139/94),

at opnå en præjudiciel afgørelse i sag C-106/94 vedrørende fortolkningen af den fælles toldtarif for så vidt angår tariferingen af styrkende drikkevarer og halspastiller og i sag C-139/94 vedrørende fortolkningen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 717/85 af 19. marts 1985 om tarifering af varer i pos. 1704 D I i den

* Processprog: fransk.

fælles toldtarif (EFT L 78, s. 13), og af kapitel 30 i den fælles toldtarif og den kombinerede nomenklatur for så vidt angår tariferingen af halspastiller,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.N. Kakouris, og dommerne P.J.G. Kapteyn og J.L. Murray (refererende dommer),

generaladvokat: M.B. Elmer
justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Louterman-Hubeau,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

i sag C-106/94

— den franske regering ved secrétaire des affaires étrangères Nicolas Eybalin og sous-directeur Catherine de Salins, Udenrigsministeriets direction des affaires juridiques, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Hendrik van Lier, som befuldmægtiget,

i sag C-139/94

— Daniel Dupré for Laboratoires Valda SA ved advokat Jean Nicolas og advokat Sylvie Deniniolle, Paris

— den franske regering ved secrétaire des affaires étrangères Philippe Martinet og sous-directeur Catherine de Salins, Udenrigsministeriets direction des affaires juridiques, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Blanca Rodríguez Galindo, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Jean-Francis Pasquier, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 26. januar 1995 er afgivet mundtlige indlæg af Patrick Colin for Distrithera SARL ved advokat Pierre Courtois, Paris, af Daniel Dupré for Laboratoires Valda SA ved advokat Sylvie Deniniolle og advokat Jean Nicolas, og af Kommissionen ved Hendrik van Lier og Jean-Francis Pasquier,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 16. marts 1995,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 3. februar 1994 indgået til Domstolen den 29. marts 1994 har Cour d'appel de Bourges i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt fire præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af den fælles toldtarif (»FTT«) for så vidt angår tariferingen af styrkende drikkevarer og halspastiller.

2 Ved dom af 2. marts 1994 indgået til Domstolen den 24. maj 1994 har Tribunal de grande instance de Paris i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 717/85 af 19. marts 1985 om tarifering af varer i pos. 1704 D I i den fælles toldtarif (EFT L 78, s. 13), og af kapitel 30 i den fælles toldtarif og den kombinerede nomenklatur for så vidt angår tariferingen af halspastiller.

3 Spørgsmålene er blevet rejst under to straffesager anlagt af den franske administration des douanes et droits indirects mod to franske producenter, som er sigtet for at have foretaget falske angivelser eller fulgt svigagtige fremgangsmåder og således at have opnået uberettigede tilbagebetalinger efter fællesskabsbestemmelserne om produktionsrestitutioner for visse produkter fra sukkersektoren, der anvendes i den kemiske industri.

4 Rådets forordning (EØF) nr. 1010/86 af 25. marts 1986 om almindelige regler for produktionsrestitutioner for visse produkter fra sukkersektoren, der anvendes i den kemiske industri (EFT L 94, s. 9), som ændret ved artikel 9 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1714/88 af 13. juni 1988 (EFT L 152, s. 23) som følge af indførelsen af den kombinerede nomenklatur (»KN«), opstiller regler for ydelsen af restitutioner til virksomheder, der anvender sukker til fremstilling af visse kemiske produkter.

5 Med det formål at udvikle sukkermarkedet og udligne forskellen mellem fællesmarkedsprisen og verdensmarkedsprisen fastsættes i forordning nr. 1010/86 regler om produktionsrestitutioner til fremstilling af produkter, som indeholder saccharose. I medfør af forordningens artikel 1 og artikel 2, stk. 1, ydes restitutionen af den medlemsstat, på hvis område forarbejdningen af »basisprodukterne« til »kemiske produkter«, som anført i bilaget til forordningen, finder sted. Farmaceutiske produkter under kapitel 30 i FTT er anført blandt disse kemiske produkter.

6 I løbet af årene 1986-1989 modtog selskabet Distrithera, som Patrick Colin er direktør for, i medfør af de nævnte forordninger et beløb på 2 371 976,78 FF som sukkerrestitutioner ved at angive røde og grønne Pulmoll-pastiller, Sangart-eliksir og Quintonine som farmaceutiske produkter.

7 I løbet af årene 1987-1990 modtog selskabet Laboratoires Valda ved bestyrelsesformanden, generaldirektør Daniel Dupré, i medfør af samme forordninger et beløb på 1 728 760 FF som sukkerrestitutioner ved at angive Valda-pastiller fremstillet på basis af gelatine og gummiarabicum som farmaceutiske produkter.

8 Efter at have analyseret prøveudtagninger af disse produkter bestred den franske administration des douanes et droits indirects, at der skulle være tale om farmaceutiske produkter, og henførte pastillerne under FTT's kapitel 17 (»Sukker og sukkervarer«) og eliksirerne under FTT's kapitel 22 (»Drikkevarer, ethanol (ethylalkohol) og eddike«) samt krævede de udbetalte restitutioner tilbagebetalt. Ligeledes indledte denne myndighed straffesager mod de to selskabers direktører.

9 Da de nationale retsinstanser fandt, at sagerne rejste spørgsmål om fortolkning af den fælles toldtarif, udsatte de sagerne og forelagde Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

Spørgsmål forelagt af Cour d'appel de Bourges:

»1) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen, skal røde Pulmoll-pastiller da henføres under Kommissionens forordning nr. 717/85 af 19. marts 1985 om tarifering af varer i pos. 1704 D I i den fælles

toldtarif eller under kapitel 30 i den fælles toldtarif, 'Farmaceutiske produkter — 30-4'?

2) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen, skal grønne Pulmoll-pastiller da henføres under Kommissionens forordning nr. 717/85 af 19. marts 1985 om tarifering af varer i pos. 1704 D I i den fælles toldtarif eller under kapitel 30 i den fælles toldtarif, 'Farmaceutiske produkter — 30-4'?

3) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen, skal Sangart-eliksir da henføres under kapitel 30 i den fælles toldtarif, 'Farmaceutiske produkter'?

4) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen, skal Quintonine da henføres under kapitel 30 i den fælles toldtarif, 'Farmaceutiske produkter'?«

Spørgsmål forelagt af Tribunal de grande instance de Paris:

»1) Skal Kommissionens forordning nr. 717/85 af 19. marts 1985 om tarifering af varer i pos. 1704 i den fælles toldtarif fortolkes således, at forordningen omfatter varer, hvis sammensætning (vægtprocent) er en anden end den i forordningens artikel 1 angivne?

2) Såfremt spørgsmål 1) besvares benægtende, ønskes det oplyst, hvorvidt pos. 3004 i toldnomenklaturen, der omfatter lægemidler, skal fortolkes således, at positionen omfatter et produkt, der består af sukker, men også og navnlig af aktive aromastoffer med medicinske egenskaber i en mængde, som der normalt er tale om i forbindelse med produkter til terapeutisk eller profylaktisk brug?«

10 Ved kendelse afsagt af afdelingsformanden for Fjerde Afdeling den 16. december 1994 er sagerne blevet forenet med henblik på den mundtlige forhandling og domsafsigelsen.

11 I begge sager udspillede faktum sig såvel før som efter indførelsen af det harmoniserede system og den kombinerede nomenklatur, der i 1988 afløste TSR-nomenklaturen. Denne ændring har imidlertid ikke materiel betydning for de for Domstolen forelagte sager.

12 Indledningsvis bemærkes, at Domstolen skal fortolke den fælles toldtarif eller den kombinerede nomenklatur og ikke foretage en toldklassificering af et bestemt produkt. De af Cour d'appel de Bourges stillede spørgsmål må derfor forstås således, at denne ret ønsker oplyst, som de i de stillede spørgsmål beskrevne produkter henhører henholdsvis under pos. 3003 i FTT (pos. 3004 i KN) eller pos. 1704 og 2209 i FTT (pos. 2208 i KN).

13 Vedrørende sammensætningen af de i hovedsagerne omhandlede hostepastiller fremgår det, at en Valda-pastil i det væsentlige består af sukker, af gelatine eller gummiarabicum og i mindre målestok af menthol, eucalyptol samt thymol, gaiacol og terpin. Ifølge producenten er disse pastiller virksomme mod hoste, virker desinficerende og er fremstillet med henblik på at være smertestillende og lindre ondt i halsen.

14 Røde Pulmoll-pastiller består i det væsentlige af sukker, af terpin, af menthol, af hydrochloramylocain, af glycyrrhizin samt fortyndingsmiddel, duft- og farvestof fer. Disse pastiller angives at virke mod hoste, ondt i halsen og forkølelse.

15 En grøn Pulmoll-pastil består ligeledes af sukker, af menthol, af pebermynteolie, eucalyptusolie samt fortyndingsmiddel, duft- og farvestoffer. De fremstår som beregnet til at bekæmpe hoste og irritation i halsen.

16 Quintonine-eliksir indeholder foruden vand, alkohol og sukker, visse bitter- og smagsstoffer, bræknød og calciumglycerofosfat. Det anvendes ved træthed, appetitløshed og under rekonvalescens.

17 Det fremgår af sagen, at hver flaske Sangart-eliksir indeholder destilleret vand, sirup og alkohol, tilsat natriumarcenat, natriumnucleinat, bræknød, kalvelevereks-trakt samt forskellige smagsstoffer.

18 Pos. 1704 i FTT omfatter sukkervarer uden indhold af kakao. I KN nævnes udtrykkeligt »halspastiller og hostebolsjer« under denne position.

19 Derimod henhører farmaceutiske produkter under kapitel 30 i FTT (og i KN). Ifølge de indledende bestemmelser til dette kapitel omfatter pos. 3003 i FTT (pos. 3004 i KN) lægemidler bestående af blandede eller ublandede stoffer anvendelige til terapeutisk eller profylaktisk brug i doseret stand eller i detailsalgspakninger.

20 Kapitel 22 i FTT omfatter drikkevarer, ethanol (ethylalkohol) og eddike. Pos. 2209 i FTT (pos. 2208 i KN) omfatter »ethanol (ethylalkohol), ikke denatureret, med et alkoholindhold på under 80% vol.; spiritus, likører og andre spiritusholdige

drikkevarer; sammensatte alkoholholdige tilberedninger af den art, der anvendes til fremstilling af drikkevarer«.

21 Der foreligger ligeledes forklarende bemærkninger udarbejdet af Toldsamarbejdsrådet (for så vidt angår TSR-nomenklaturen) og af Udvalget for Det Harmoniserede System (for så vidt angår KN), som indeholder vigtige, om end ikke bindende, bidrag til fortolkningen af de forskellige toldpositioners rækkevidde, således som Domstolen allerede har fastslået (jf. dom af 10.10.1985, sag 200/84, Daiber, Sml. s. 3363, og af 16.6.1994, sag C-35/93, Develop Dr. Eisbein, Sml. I, s. 2655).

De af Cour d'appel de Bourges forelagte spørgsmål

22 Det bemærkes, at efter fast praksis følger det af såvel retssikkerheds-som kontroltekniske hensyn, at det afgørende kriterium ved tarifering af varer normalt vil være disses objektive karakteristika og egenskaber som beskrevet i den enkelte position i FTT og de supplerende bestemmelser til dennes afsnit og kapitler (jf. bl.a. dom af 1.6.1995, sag C-459/93, Thyssen Haniel Logistic, Sml. I. s. 1381, præmis 8).

Halspastiller

23 Ifølge de forklarende bemærkninger fra Toldsamarbejdsrådet og Udvalget for Det Harmoniserede System omfatter pos. 1704 i FTT de fleste af de sukkertilberedninger, der kollektivt betegnes som sukkervarer eller slik. De foreligger i fast eller

delvis fast form og er almindeligvis færdige til fortæring. Positionen omfatter bl.a. tilberedte varer i form af halspastiller eller hostebolsjer, i det væsentlige bestående af sukker og smagsstoffer.

24 Ifølge de forklarende bemærkninger har de tilberedte varer i form af halspastiller eller hostebolsjer, som er omfattet af pos. 1704, som fælles karakteristika at bestå af sukker tilsat små mængder af forskellige stoffer såsom menthol, eucalyptol og tolubalsam. Det forhold, at smagsstofferne tillige har sekundære medicinske egenskaber, er ikke tilstrækkeligt til, at tariferingen under pos. 1704 skal tilsidesættes.

25 Denne fortolkning er i overensstemmelse med bestemmelserne i pos. 1704 og 3003 i FTT (3004 i KN). Sukkervarer uden indhold af kakao henhører under den første position. Blandede eller ublandede stoffer anvendelige til terapeutisk eller profylaktisk brug i doseret stand eller i detailsalgspakninger henhører derimod under den anden position og betragtes således som lægemidler.

26 Ifølge de forklarende bemærkninger fra såvel Toldsamarbejdsrådet som Udvalget for Det Harmoniserede System omfatter pos. 3003 i FTT (3004 i KN) pastiller, tabletter og dråber, der udelukkende er bestemt til medicinske formål. Derimod henhører varer i form af halspastiller eller hostebolsjer, i det væsentlige bestående af sukker (også med indhold af andre næringsstoffer som gelatine, stivelse eller mel) og smagsstoffer (herunder sådanne stoffer som benzylalkohol, menthol, eucalyptol og tolubalsam), ifølge de forklarende bemærkninger under pos. 1704, selv om de indeholder et smagsstof med medicinske egenskaber, når dette kun indgår i hver pastil eller bolsje i en sådan mængde, at varen ikke derved får karakter af et præparat til terapeutisk eller profylaktisk brug.

27 Den fortolkning, der følger af de forklarende bemærkninger vedrørende pos. 3003 i FTT (3004 i KN), er ligeledes i overensstemmelse med bestemmelserne i FTT og KN. Sukkervarer uden indhold af kakao henhører under pos. 1704, med undtagelse af varer med en vis mængde smagsstoffer, som har medicinske egenskaber i en sådan mængde, at varen derved skal henføres under pos. 3003 i FTT (3004 i KN).

28 Heraf følger, at det ikke er tilstrækkeligt, at en vares smagsstoffer har en terapeutisk eller profylaktisk virkning. For at varen kan henhøre under pos. 3003 i FTT, skal denne virkning skyldes medicinske egenskaber ved smagsstofferne, som optræder i sådanne mængder, at varen udelukkende er bestemt til terapeutiske eller profylaktiske formål. Skønt visse stoffer i de omhandlede varer kan virke lindrende bl.a. på smerte forårsaget af et halsonde, forekommer denne virkning at skyldes stoffernes ikke-medicinske bestanddele.

29 Det bemærkes, at det fremgår af sagen, at det ikke er blevet bevist, at de omhandlede varers terapeutiske virkning skyldes smagsstoffer med medicinske egenskaber. Det er desuden ikke blevet godtgjort, at disse smagsstoffer indgik i en sådan mængde, at den tilberedte vare kunne anvendes til terapeutiske eller profylaktiske formål.

30 Heraf følger, at de omhandlede varer skal tariferes under pos. 1704.

Styrkende drikkevarer

31 Som allerede anført omfatter pos. 3003 i FTT såvel blandede stoffer til terapeutisk eller profylaktisk brug som ublandede stoffer anvendelige til samme brug i doseret stand eller i detailsalgspakninger, der tilkendegiver, at varerne er til terapeutisk eller profylaktisk brug. I de indledende bestemmelser til kapitel 30 angives, at pos. 3003

i FTT ikke finder anvendelse på næringsmidler og drikkevarer såsom diætetiske, diabetiske eller vitaminiserede næringsmidler, »styrkende« drikkevarer og mineralvand.

32 Som det anføres i de forklarende bemærkninger fra Toldsamarbejdsrådet og Udvalget for Det Harmoniserede System vedrørende kapitel 22, henhører spiritusholdige drikkevarer, som er bestemt til at bevare almindelig sundhed og velbefindende, under pos. 2209 i FTT (2208 i KN). Det fremgår af sagen, at Quintonine- og Sangart-eliksir — når henses til bestanddele, alkoholindhold og anvendelse — har dette formål. Sådanne styrkende drikkevarer er udtrykkeligt udelukket fra kapitel 30 i FTT. Dette bekræftes af de forklarende bemærkninger, såfremt medicinske stoffer kun er tilsat for at sikre en bedre diætetisk balance, for at forhøje produktets energigivende eller næringsmæssige værdi eller for at forbedre dets smag, forudsat at produktet bevarer karakteren af næringsmiddel.

33 Det er ikke godtgjort, at de medicinske stoffer i de styrkende drikkevarer optræder i sådanne mængder, at disse drikkevarer kan anvendes til terapeutiske eller profylaktiske formål. Da de styrkende drikkevarer følgelig ikke henhører under pos. 3003 i FTT (3004 i KN), følger heraf, at de skal tariferes under pos. 2209 i FTT (2208 i KN).

34 De af Cour d'appel de Bourges forelagte præjudicielle spørgsmål må derfor besvares således:

1) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører pastiller som røde Pulmoll-pastiller under pos. 1704 i FTT.

2) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører pastiller som grønne Pulmoll-pastiller under pos. 1704 i FTT.

3) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører drikkevarer som Sangart-eliksir under pos. 2209 i FTT.

4) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører drikkevarer som Quintonine-eliksir under pos. 2209 i FTT.

De af Tribunal de grande instance de Paris forelagte spørgsmål

35 Med sit første spørgsmål ønsker Tribunal de grande instance de Paris oplyst, om forordning nr. 717/85 skal fortolkes således, at forordningen omfatter varer, hvis sammensætning (vægtprocent) er en anden end den i forordningens artikel 1 angivne.

36 Ved forordning nr. 717/85 henføres visse bolsjer mod hoste og hæshed, som indeholder stoffer, der i bestemte doser kan have en vis medicinsk effekt, under pos. 1704 D I.

37 Uagtet de i hovedsagen omhandlede pastiller er sammensat på næsten samme måde, som den af forordningen omhandlede pastil, svarer de ikke nøjagtigt hertil. Da forordning nr. 717/85 ikke har en videre betydning end angivet i ordlyden, kan den ikke fortolkes således, at den finder anvendelse på de i sagen omhandlede varer.

38 Det forelagte spørgsmål må derfor besvares med, at forordning nr. 717/85 ikke kan fortolkes således, at den omfatter varer, hvis sammensætning (vægtprocent) er en anden end den i forordningens artikel 1 angivne.

39 Med sit andet spørgsmål ønsker den nationale ret i det væsentlige oplyst, hvorvidt pos. 3003 i FTT skal fortolkes således, at positionen omfatter et produkt, der består af sukker, men også og navnlig af aktive aromastoffer med medicinske egenskaber i en mængde, som der normalt er tale om i forbindelse med produkter til terapeutisk og profylaktisk brug.

40 Det følger af besvarelsen af de af Cour d'appel de Bourges forelagte spørgsmål, at såfremt de aktive aromastoffer med medicinske egenskaber indgår i en vare i en sådan mængde, at den udelukkende anvendes til terapeutiske og profylaktiske formål, henhører denne vare under kapitel 30 i FTT. Såfremt stofferne ikke indgår i sådanne mængder, kan varen ikke anses for at være et farmaceutisk produkt, som henhører under dette kapitel.

41 Det andet spørgsmål må derfor besvares således, at pos. 3003 i FTT, som omfatter lægemidler, skal fortolkes således, at den omfatter et produkt, der består af sukker, men også og navnlig af aktive aromastoffer med medicinske egenskaber i en sådan mængde, at det udelukkende anvendes til terapeutiske og profylaktiske formål. Når mængden af aromastoffer i produktets sammensætning ikke bevirker, at dette udelukkende anvendes til terapeutiske eller profylaktiske formål, er varen ikke et farmaceutisk produkt henhørende under denne position.

Sagens omkostninger

42 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for de nationale retter, tilkommer det disse at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Cour d'appel de Bourges ved dom af 3. februar 1994 og af Tribunal de première instance de Paris ved dom af 2. marts 1994, for ret:

1) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører pastiller som røde Pulmoll-pastiller under pos. 1704 i den fælles toldtarif.

2) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører pastiller som grønne Pulmoll-pastiller under pos. 1704 i den fælles toldtarif.

3) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører drikkevarer som Sangart-eliksir under pos. 2209 i den fælles toldtarif.

4) Når henses til sammensætningen, præsentationsmåden og funktionen henhører drikkevarer som Quintonine-eliksir under pos. 2209 i den fælles toldtarif.

5) Kommissionens forordning (EØF) nr. 717/85 af 19. marts 1985 om tarifering af varer i pos. 1704 D I i den fælles toldtarif kan ikke fortolkes således, at den

omfatter varer, hvis sammensætning (vægtprocent) er en anden end den i forordningens artikel 1 angivne.

6) Pos. 3003 i den fælles toldtarif, som omfatter lægemidler, skal fortolkes således, at den omfatter et produkt, der består af sukker, men også og navnlig af aktive aromastoffer med medicinske egenskaber i en sådan mængde, at det udelukkende anvendes til terapeutiske og profylaktiske formål. Når mængden af aromastoffer i produktets sammensætning ikke bevirker, at dette udelukkende anvendes til terapeutiske eller profylaktiske formål, er varen ikke et farmaceutisk produkt henhørende under denne position.

Kakouris Kapteyn Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. december 1995.

R. Grass C.N. Kakouris

Justitssekretær Formand for Fjerde Afdeling